Lietas Nr. 128031514
Lietas arhīva Nr. 104AA-0187-15/25

**SPRIEDUMS**
**Latvijas Republikas vārdā**

Rīgā 2015.gada 26.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese I.Brimerberga,
tiesneses I.Amoliņa, A.Nicmane

rakstveida procesā Rīgā, Abrenes ielā 3, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar **/pers. B/** apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 21.oktobra spriedumu.

**A p r a k s t o š ā d a ļ a**

2014.gada 9.jūnijā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes (turpmāk tekstā – arī VP RRR KPP) Satiksmes administratīvo pārkāpumu izskatīšanas biroja Administratīvās nodaļas vecākā inspektore sastādījusi administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC 063787 (*turpmāk tekstā – arī Protokols*) par to, ka 2014.gada 14.februārī plkst.12.30, /pers. B/ vadīja transportlīdzekli Mazda ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ Rīgā pa Silikātu ielu virzienā no Gaigales ielas puses Lielās ielas virzienā, atrodoties psihotropo vielu iespaidā. Protokols sastādīts pamatojoties uz medicīniskās pārbaudes protokolu un VP RRP KPP jaunākā inspektora M.Alika ziņojumu.

Protokolā norādīts, ka atbildība par šo pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (*turpmāk tekstā – Latvijas APK*) 149.$^{15}$panta piektajā daļā.

Ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 21.oktobra spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu Latvijas APK 149.$^{15}$panta piektajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, naudas sodu EUR 1200 (viens tūkstotis divi simti *euro*), atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu no /pers. B/, par labu Valsts policijai piedzīti izdevumi EUR 171,31 (viens simts septiņdesmit viens *euro* un 31 cents) par veikto medicīnisko pārbaudi.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka /pers. B/ vaina minētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādīta ar Protokolā fiksētajām ziņām, policijas darbinieka M.Alika ziņojumu, administratīvās aizturēšanas protokolu, transportlīdzekļa vadītāja nosūtījumu uz medicīnisko pārbaudi, medicīniskās pārbaudes protokolu Nr.987 un ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas rezultātiem Nr.1560.

Attiecībā uz /pers. B/ norādēm, ka pirms pārkāpuma izdarīšanas dienas viņš bija lietojis medikamentus "Lexotanil", tiesa, pārbaudot lietas materiālos esošo "Lexotanil" zāļu aprastu, kā arī noklausoties ekspertes viedokli, konstatējusi, ka, lai arī /pers. B/ bijusi šo medikamentu recepte, psihotropās vielas, kas konstatētas viņa urīnā, nevarēja rasties no šo medikamentu lietošanas, līdz ar to, vērtējot administratīvā pārkāpuma sastāva esamību, tiesa šo apstākli atzinusi par nebūtisku.

Attiecībā uz /pers. B/ aizstāvja argumentiem par to, ka atzinumā konstatētas tikai psihotropo vielu "zīmes", tiesa norādījusi, ka, lai kvalificētu pārkāpumu pēc Latvijas APK 149.$^{15}$panta piektās daļas, ir pietiekams speciālista atzinums par konstatētu narkotisko vielu ietekmi jeb iespaidu.

/pers. B/ atbildību mīkstinošus vai pastiprinošus apstākļus tiesa nav konstatējusi. Arī apstākļus, kuru dēļ /pers. B/ nebūtu iespējams piemērot administratīvo arestu, vai tā izpilde būtu atliekama, tiesa nav konstatējusi.

Par pirmās instances tiesas spriedumu /pers. B/ (*turpmāk tekstā – arī sūdzības iesniedzēja*) iesniedzis apelācijas sūdzību, lūdzot spriedumu atcelt.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā pirmās instances tiesas spriedums ir pieņemts nelikumīgi un neatbilstoši lietas faktiskajiem apstākļiem.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā viņš 2014.gada 14.februārī ticis apturēts bez iemesla un nepamatoti nogādāts medicīniskās pārbaudes veikšanai. Viņam veikta apskate, noņemtas analīzes, pēc kā ar savu automašīnu devies mājās, tātad, pie viņa klīniskās apskates nekādas atkāpes vai iespēja atrasties narkotisko vai psihotropo vielu ietekmē, netika konstatēta.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.987 sastādīts neatbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.916 "Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas kārtība" *(turpmāk tekstā arī MK noteikumi Nr.916)* 7.punkta prasībām, jo ārste /pers. I/, jau pēc analīžu veikšanas, protokolā ar roku veikusi teksta papildinājumus un protokolā norādītais, ka viņš atradies psihotropo vielu iespaidā, neatbilst patiesībai.

Sūdzības iesniedzējs arī atsaucies uz Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumu Nr.15 "Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošu vielu iespaids" (*turpmāk tekstā – arī MK noteikumi Nr.15*) 15. un 21.punktu, norādot, ka Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.987 nav norādes uz /pers. I/sertifikātu, kā arī ķīmiski toksikoloģisko izmeklēšanu veikusi tiesu eksperte /pers. H/ bez atbilstoša sertifikāta.

Sūdzības iesniedzējs norādījis, ka pie analīžu ņemšanas, konteineri ar asiņu un urīna paraugiem netika hermētiski noslēgti, ka viņš nav redzējis, ka uz etiķetēm, atbilstoši MK noteikumi Nr.15, būtu kas uzrakstīts.

Sūdzības iesniedzējs arī norādījis, ka viņa analīzēs konstatētais preparāts "klozapīns" ir neiroleptiķis, antipsihotiskais līdzeklis un nav pieskaitāms ne narkotikām, ne psihotropiem līdzekļiem vai citām apreibinošām vielām, ka apzināti nekādas narkotiskas, psihotropās vai citas apreibinošas vielas nav lietojis, lietojis zāles pēc ārsta nozīmējuma.

Turpinājumā sūdzības iesniedzējs norādījis, ka lietas izskatīšanas gaitā pārkāpti Latvijas APK 238.$^{1}$panta pirmās daļas, 289.$^{3}$panta trešās daļas nosacījumi.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā, tā kā tiesas sēdē nepiedalījās iestādes pārstāvis, tad no tā izriet, ka iestāde atteikusies no viņam izteiktajām apsūdzībām un tiesai lieta bija jāizbeidz.

Sūdzības iesniedzējs arī norādījis, ka Protokola sastādīšanas un viņa aizturēšanas brīdī, tika pārkāpti Latvijas APK 260.panta trešās daļas nosacījumi, jo viņam netika nodrošināts tulks.

Noslēgumā sūdzības iesniedzējs norādījis, ka tiesa spriedumā nav norādījusi ne uz vienu faktu, kas liecinātu, ka viņš būtu lietojis kādas aizliegtas vielas lai apreibinātos.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto un pamatojoties uz Latvijas APK 289.$^{20}$panta pirmās daļas nosacījumiem, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija (*turpmāk tekstā – arī Tiesu kolēģija*) secina, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtība ir ievērota un saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{21}$panta nosacījumiem, apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē, nebija objektīvi konstatējams.

**M o t ī v u d a ļ a**

Tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un tas atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma kā nepamatota.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{21}$panta un 289.$^{22}$panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa ievēro šī kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto tiesvedības kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{13}$panta trešo daļu, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesu kolēģija, izvērtējot Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 21.oktobra sprieduma motivāciju, atzīst, ka pirmās instances tiesa ir pareizi un vispusīgi izvērtējusi lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, līdz ar to, Tiesu kolēģija, saskaņā ar Latvijas APK 289.$^{13}$panta trešo daļu, pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā ietvertajam pamatojumam un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda.

Tiesu kolēģija konstatē, ka Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas spriedumā ir vērtēti visi lietā esošie pierādījumi kopumā, pirmās instances tiesa ir devusi savus secinājumus par to pieļaujamību, ticamību un attiecināmību, kas ir pietiekami, lai novērstu jebkādas šaubas par to, ka /pers. B/ ir izdarījis Latvijas APK 149.$^{15}$panta piektajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu.

Sūdzības iesniedzējs savā apelācijas sūdzībā norādījis, ka ārste /pers. I/, pēc analīžu veikšanas, protokolā ar roku veikusi teksta papildinājumus, līdz ar to, Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.987 nav sastādīts atbilstoši MK noteikumu Nr.916 7.punkta prasībām.

Tiesu kolēģija norāda, ka saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 29.punktu, sūdzības iesniedzējs Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.987 ar parakstu apstiprinājis ne jau to, ka iepazīstināts ar minētā protokola saturu, bet, ka tieši viņam veikta narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšana, turklāt, /pers. B/ tika informēts, ka ar medicīniskās pārbaudes rezultātiem varēs iepazīties pēc 10 dienām Rīgā, Gaujas ielā 15. Kā redzams no Medicīniskās pārbaudes protokola Nr.987, protokola 32.punktu (laboratorisko izmeklējumu rezultāti) un 33.punktu (atzinums), kā ar 34.punktu (pārbaužu veidi un cena), ārste /pers. I/ aizpildījusi un parakstījusi pēc analīžu rezultātu saņemšanas, respektīvi, atbilstoši MK noteikumu Nr.15 26.punkta prasībām, kas nosaka, ka pēc analīžu rezultātu saņemšanas ārsts, kurš veicis medicīnisko pārbaudi, sniedz galīgo atzinumu, sastāda medicīniskās pārbaudes protokolu [..], līdz ar to, apgalvojums, ka ārste /pers. I/, jau pēc protokola sastādīšanas, tekstā veikusi neatrunātus papildinājumus, kā rezultātā Medicīniskās pārbaudes protokols Nr.987 nav sastādīts atbilstoši MK noteikumu Nr.916 7.punkta prasībām, ir nepamatots.

Tas, ka pēc analīžu noņemšanas, sūdzības iesniedzējs nav redzējis, ka konteineri ar asiņu un urīna paraugiem tiek hermētiski noslēgti un uz etiķetēm, atbilstoši MK noteikumi Nr.15, veikti uzraksti, Tiesu kolēģijas ieskatā, nenorāda, ka bioloģiskās vides paraugi sūdzības iesniedzējam būtu noņemti neatbilstoši MK noteikumiem Nr.15, turklāt, sūdzības iesniedzējs nav apstrīdējis medicīniskās pārbaudes rezultātus.

Sūdzības iesniedzējs, atsaucoties uz MK noteikumiem Nr.15, norādījis, ka Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.987 nav norādes uz /pers. I/ sertifikātu, kā arī ķīmiski toksikoloģisko izmeklēšanu veikusi tiesu eksperte /pers. H/ bez atbilstoša sertifikāta.

Tiesu kolēģija šādu sūdzības viedokli uzskata par nepamatotu un nekorektu.

Tiesu kolēģija vērš uzmanību, ka saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 15.punktu, medicīnisko pārbaudi veic sertificēts narkologs vai citas specialitātes ārsts, kas: 15.1. apguvis attiecīgo medicīniskās pārbaudes metodi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs un narkotisko vai apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai kādā no šo noteikumu 1.pielikumā minētajām ārstniecības iestādēm, kurā iespējams veikt izmeklējumus; 15.2. normatīvajos aktos par ārstniecības personu sertifikācijas kārtību noteiktajā kārtībā ir ieguvis attiecīgu ārstniecisko un diagnostisko metožu sertifikātu.

Saskaņā ar šo pašu noteikumu 21.punktu, lai bioloģiskajā vidē kvalitatīvi noteiktu narkotiskās vai citas apreibinošās vielas, sertificēti tiesu eksperti veic ķīmiski toksikoloģisko ekspertīzi, izmantojot ķīmiski toksikoloģiskās izmeklēšanas metodes.

Saskaņā ar MK noteikumu Nr.15 1.pielikumu, Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību (*turpmāk tekstā – VSIA*) "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs" ir norādīta kā ārstniecības iestāde, kurās veic medicīnisko pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai asinīs un narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaida konstatēšanai.

Tā kā narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu ietekmes (iespaida) noteikšana sūdzības iesniedzējam tika veikta VSIA "Rīgas psihiatrijas un narkoloģijas centrs", Tiesu kolēģijai nav pamata apšaubīt sertificētas tiesu ekspertes /pers. H/ un ārstes narkoloģes /pers. I/ profesionalitāti.

Sūdzības iesniedzēja viedokli, ka Protokola sastādīšanas un viņa aizturēšanas brīdī, tika pārkāpti Latvijas APK 260.panta trešās daļas nosacījumi, jo viņam netika nodrošināts tulks, Tiesu kolēģija uzskata par nekorektu, jo kā izriet no Protokolā fiksētā, tad sūdzības iesniedzējs ar savu parakstu apliecinājis, ka viņam saprotamā valodā ir izskaidroti Latvijas APK 260.pantā noteiktie pie administratīvās atbildības sauktās personas pienākumi un tiesības. To, ka viņš neprot valodu, kurā notiek lietvedība, ka viņam nepieciešami tulka pakalpojumi, sūdzības iesniedzējs ne Protokolā, ne 2014.gada 28.marta paskaidrojumā, ne arī 2014.gada 6.jūnija papildus sniegtajā paskaidrojumā, nav norādījis.

Tiesu kolēģija konstatē, ka sūdzības iesniedzējs savā apelācijas sūdzībā savdabīgi interpretējis lietas izbeigšanas iemeslus.

Sūdzības iesniedzēja ieskatā, tā kā pirmās instances tiesas sēdē nav piedalījies iestādes pārstāvis, tad secināms, ka iestāde atteikusies no viņam izteiktajām apsūdzībām un tiesai lieta bija jāizbeidz.

Tiesu kolēģija šādu sūdzības iesniedzēja viedokli uzskata par nepamatotu.

Tiesu kolēģija norāda, ka saskaņā ar Latvijas APK 239.pantu, lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā nevar iesākt, bet iesāktā lietvedība jāizbeidz, ja ir šādi apstākļi:

1) ja nav bijis notikuma vai tajā nav administratīvā pārkāpuma sastāva;

1[1]) ja persona izdarījusi darbību, kas gan atbilst šajā kodeksā paredzēta administratīvā pārkāpuma sastāva pazīmēm, taču tā izdarīta, rīkojoties kompetentas institūcijas uzdevumā, lai novērstu vai atklātu likumpārkāpumu;

2) ja persona administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī nav sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu;

3) ja persona, kas izdarījusi prettiesisko darbību vai bezdarbību, ir nepieskaitāma;

4) ja persona ir darbojusies galējās nepieciešamības vai nepieciešamās aizstāvēšanās stāvoklī;

5) ja izdots amnestijas akts, kas novērš administratīvā soda piemērošanu;

6) ja atcelts akts, kas nosaka administratīvo atbildību;

7) ja ir pagājuši šā kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi;

8) ja par to pašu faktu attiecībā uz personu, kuru sauc pie administratīvās atbildības, jau ir kompetentas institūcijas (amatpersonas) lēmums par administratīvā soda uzlikšanu vai neatcelts lēmums par administratīvā pārkāpuma lietas izbeigšanu, kā arī ja par šo faktu ir uzsākts kriminālprocess;

9) ja persona, pret kuru uzsākta lietvedība, mirusi;

10) ja nav cietušās personas pieteikuma par šā kodeksa 167.[2]pantā paredzētā maznozīmīgā miesas bojājuma nodarīšanu.

Tā kā iestāde nebija lūgusi atlikt lietas izskatīšanu, pirmās instances tiesa pamatoti lietu izskatījusi bez iestādes pārstāvja klātbūtnes un iestādes pārstāvja neierašanās uz tiesas sēdi pati par sevi nevar būt par iemeslu administratīvās lietvedības izbeigšanai.

Tiesu kolēģija uzskata par nepamatotu sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzībā izteikto viedokli, ka lietas izskatīšanas gaitā pieļauts Latvijas APK 238.[1]panta pirmās daļas pārkāpums, jo kā redzams no lietas materiāliem, lēmums par administratīvās lietvedības uzsākšanu rezolūcijas veidā pieņemts uzreiz pēc Medicīniskās pārbaudes protokola Nr.987 un tā pielikuma saņemšanas, par ko arī paziņots sūdzības iesniedzējam, līdz ar to, lēmums par administratīvās lietvedības

uzsākšanu pieņemts atbilstoši Latvijas APK 238.[1]panta pirmajā daļā noteiktajai kārtībai.

Tiesu kolēģija uzskata par nepamatotu sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzībā izteikto viedokli, ka pirmās instances tiesas tiesnese pieļāvusi Latvijas APK 289.[3]panta trešās daļas pārkāpumu, jo nav pieņēmusi lēmumu par lietas ierosināšanu un pieņemšanu savā lietvedībā.

Tiesu kolēģija norāda, ka saskaņā ar Latvijas APK 213.pantu, rajona (pilsētu) tiesu tiesneši izskata šā kodeksa [..]149.[15]panta trešajā, ceturtajā, piektajā, septītajā un astotajā daļā [..] paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas. Izskatot šajā pantā minēto kategoriju lietas, lēmums par lietas pieņemšanu un lietvedības ierosināšanu administratīvā pārkāpuma lietā, netiek pieņemts. Latvijas APK 289.[3]panta trešā daļa, uz kuru kļūdaini atsaucies sūdzības iesniedzējs, attiecas uz iestādes jau pieņemta lēmuma pārsūdzēšanas kārtību rajona (pilsētas) tiesā.

Tiesu kolēģija atzīst, ka sūdzības iesniedzēja apgalvojums, ka policijas darbinieki viņu apturējuši bez iemesla, ka viņa atrašanās psihotropo vielu iespaidā neatbilst patiesībai, nevar būt par pamatu tam, lai apšaubītu Protokolā, Medicīniskās pārbaudes protokolā Nr.987 un Ķīmiski toksikoloģisko izmeklēšanas rezultātos Nr.1560 norādīto faktu patiesumu un liecinieka – policijas darbinieka M.Alika sniegtās liecības, jo tas netiek atspēkots ar pārējiem lietas materiāliem. Turklāt, savā apelācijas sūdzībā norādot, ka apzināti nekādas narkotiskas, psihotropās vai citas apreibinošas vielas nav lietojis, lietojis zāles pēc ārsta nozīmējuma, ka tiesa spriedumā nav norādījusi ne uz vienu faktu, kas liecinātu, ka viņš būtu lietojis kādas aizliegtas vielas lai apreibinātos, sūdzības iesniedzējs, kaut netieši, tomēr savu vainu ir atzinis.

Tiesu kolēģija vērš uzmanību uz to, ka sūdzības iesniedzējs netiek saukts pie administratīvās atbildības par narkotisko vai psihotropo vielu neatļautu lietošanu, bet par transportlīdzekļa vadīšanu, atrodoties narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošo vielu ietekmē.

Tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas viedoklim, ka sūdzības iesniedzējam piemērojams minimālais Latvijas APK 149.[15]panta piektās daļas sankcijā noteiktais sods.

Tiesu kolēģija arī pievienojas pirmās instances tiesas secinājumam, ka lietā nav konstatējami Latvijas APK 31.panta otrajā daļā minētie priekšnoteikumi, kas izslēdz administratīvā aresta piemērošanu.

Tiesu kolēģija secina, ka sūdzības iesniedzējs nav norādījis nevienu jaunu apstākli vai pierādījumu, kas attiecas uz faktiskajiem pārkāpuma apstākļiem un būtu par pamatu likumīga sprieduma atcelšanai.

**R e z o l u t ī v ā d a ļ a**

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[21]pantu, 289.[22]pantu, 289.[12]panta otrās daļas 1.punktu, Krimināltiesu kolēģija

**n o s p r i e d a**

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2014.gada 21.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, bet iesniegto apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnese I.Brimerberga

Tiesneses I.Amoliņa

A.Nicmane